

Glyfosaat – Inleidende tekst

Enige tijd geleden hebben wij een vraag gesteld naar het standpunt van de gemeente inzake glyfosaat.

Het antwoord luidde dat het college van de gemeente Gennep het standpunt van de Rijksoverheid volgt. De rijksoverheid wacht op “meer onderzoek” naar de onschadelijkheid en de schadelijkheid van glyfosaat, omdat de huidige onderzoeken hiernaar elkaar zouden tegenspreken. Tot die tijd staat zij het gebruik van glyfosaat binnen de landbouwsector toe.

Gezien de laatste stand van zaken denken niet dat wij ons het wachten naar meer onderzoek kunnen veroorloven. Dus straks zal ik het college vragen: waar wachten wij nog op?

D66 bereidt hierover een motie voor.

Het wordt een motie met twee verzoeken:

1. Stop met glyfosaat, en
2. Help boeren met een natuur- en mensvriendelijk alternatief.

Eerst even een korte contextschets. Waar hebben we het over?

Elk voorjaar kleuren tal van agrarische gronden in en rondom onze gemeente geel. Niet van de paardenbloemen of koolzaad. Maar van glyfosaat. En daarna is alles dood.

U ziet geen molshopen op terreinen waar met glyfosaat wordt gesproten. Geen wilde bloemen, geen insecten. Vogels hebben er niets meer te zoeken. Reetjes willen er niet eten. Zwijnen niet eens graven.

De complete flora en fauna is na het spuiten met glyfosaat weg. Voor jaren. Zelfs als zo'n terrein naast een beschermd natuurgebied ligt is er geen herstel.

En dat is helaas nog niet het hele verhaal.

Nog niet eens het meest erge deel van het verhaal.

Glyfosaat doet meer.

In ons land zijn bijna 65.000 mensen met de diagnose Parkinson¹. Elk jaar krijgt 1 op 140 mensen de diagnose kanker². Volgens deze statistieken kent ook u iemand in uw nabije omgeving die leidt aan Parkinson of kanker.

In tal van wetenschappelijke studies in heel de wereld (met professor Bas Bloem van het Radboudumc als groot boegbeeld) wordt een sterk verband gelegd tussen glyfosaat en Parkinson. Tussen glyfosaat en kanker. En tussen glyfosaat en andere ziekten.

Mensen die met deze bestrijdingsmiddelen werken hebben meer risico op Parkinson. Boeren, hun medewerkers, gezinsleden, omwonenden, en uiteindelijk alle burgers. Bestrijdingsmiddelen zoals glyfosaat komen niet alleen in ons voedsel terecht, maar uiteindelijk ook in ons drinkwater en in de lucht, zodat álle burgers eraan worden blootgesteld. Er is niet alleen een grotere kans voor deze groepen mensen op Parkinson, maar ze krijgen het op jongere leeftijd en bij hen ontwikkelt de ziekte zich sneller. Ik zet aantal schrijnende feiten voor u op een rij.

¹ <https://www.parkinson-vereniging.nl/prevalentie-ziekte-van-parkinson>

² [https://www.vzinfo.nl/kanker/leeftijd-en-geslacht#:~:text=Ongeveer%20124.100%20diagnosen%20van%20kanker,%2C62%20per%201.000%20vrouwen\).](https://www.vzinfo.nl/kanker/leeftijd-en-geslacht#:~:text=Ongeveer%20124.100%20diagnosen%20van%20kanker,%2C62%20per%201.000%20vrouwen).)

- Het agrarische gebied boven Amsterdam, met veel tuinderijen en veel glyfosaat, heeft 25% meer Parkinsondiagnoses dan gemiddeld³.
- Zowel in Nederland als Duitsland, België en Frankrijk⁴ is aantal mensen met Parkinson is de laatste 20 jaar verdubbelt en neemt nog steeds sterk toe. Frankrijk erkent de ziekte van Parkinson dan ook als beroepsziekte bij akkerbouwers⁵.
- De gemeente Lingewaard heeft onlangs als 12de gemeente in ons land unaniem een motie voor een glyfosaatverbod aangenomen nadat bleek dat in Angeren 6 boeren in 1 straat aan Parkinson leiden; dat is 6 x zo hoog als gemiddeld.
- Steeds meer gemeenten en provincies verbieden het gebruik van glyfosaat. Dat beleid vloeit enerzijds voort uit een uitspraak in hoger beroep van de Grondkamer, in maart 2020, die een dergelijk verbod toestaat bij pachtcontracten⁶. En anderzijds uit incidentenonderzoek waaruit blijkt dat regio's met veel land- en tuinbouw ook veel parkinsonpatiënten hebben⁷.

Voldoende wetenschappelijke onderzoek dat een direct verband legt tussen glyfosaat en Parkinson, en niet één die kan vaststellen dat glyfosaat veilig is voor de mens. Het enige onderzoek dat iets in die richting zegt is van het EFSA. Zij concludeert dat glyfosaat niet direct leidt tot kanker bij dieren⁸. Over Parkinson wordt niets gezegd.

De hele tweede kamer maakt zich zorgen over de relatie tussen glyfosaat en Parkinson en heeft de minister dringend verzocht tegen het gebruik van glyfosaat in Europa te stemmen. Hij heeft niet geluisterd. Daarop hebben 159 wetenschappers van diverse instituten in Nederland, waaronder de Radboud, hem in een brief gevraagd glyfosaat in Nederland aan banden te leggen.

Op de site van de gemeente Gennep staat te lezen "We vragen aan u als inwoner om bij het tuinieren en het onderhoud van terrassen en opritten geen chemische verdelgsmiddelen - zoals glyfosaat- te gebruiken."

Beschermd de gemeente wel de particulieren burgers maar niet de boeren? Gaan wij echt wachten op nog meer bevestigend onderzoek en ondertussen onze boeren, hun medewerkers, gezinsleden en omwonenden willens en wetens blootstellen aan een verhoogde kans op Parkinson?

Meer dan 80 procent van die boeren wil overstappen naar natuurvriendelijke methoden van onkruidbestrijding maar weet niet hoe⁹.

LLTB, de Limburgse tak van LTO, heeft een project opgestart om boeren te helpen met haalbare en betaalbare alternatieven voor glyfosaat. Het project wordt mede gefinancierd

³ <https://www.vzinfo.nl/ziekte-van-parkinson/regionaal>

⁴ <https://www.parkinson.nl/wat-we-doen/onderzoek/>

⁵ <https://www.akkerwijzer.nl/artikel/92649-frankrijk-erkent-parkinson-als-beroepsziekte-bij-boeren/>

⁶ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/glyfosaat-steeds-minder-geliefd-maar-niet-overal>

⁷ <https://www.gelderlander.nl/lingewaard/opvallend-veel-parkinsonpatienten-in-de-betuwe-experts-bizar-wat-we-onszelf-aandoen~ad15c5d1/>

⁸ <https://www.ctgb.nl/onderwerpen/glyfosaat>

⁹ <https://www.trouw.nl/nieuws/boer-wil-verduurzamen-om-uit-de-crisis-te-komen~b9091ad5/?referrer=https://www.google.com/>

door het ministerie van LNV en ondersteund door tal van kennisinstituten waaronder LTO Nederland¹⁰.

Zoals gezegd, we werken aan een motie voor een glyfosaatverbod en de bijbehorende hulp aan boeren.

Met 'we' bedoel ik overigens niet alleen D66 Gennep. In de voorbereiding van deze motie hebben wij medestanders gevonden bij IVN Gennep, Animo Mook, Natuurmonumenten Rijk van Nijmegen, diverse voedselbossen en tuinders in de regio en zo kan ik nog wel even doorgaan.

De complete lijst, alsmede de wetenschappelijke artikelen voor de onderbouwing van dit pleidooi, en de brandbrief van de wetenschappers stuur ik u graag toe.

Geachte college,

De opdracht die wij volgende week in onze motie zullen gaan neerleggen is simpel: Stop met glyfosaat op gemeentelijke pachtgronden en help de boeren met een alternatief.

Daarmee stellen we voor te handelen vanuit het voorzorgsprincipe. Dat principe zegt in feite: bij twijfel niet doen. Zo simpel is het beschermen van boeren en burgers.

Mijn vraag voor nu is daarom: waar wacht u nog op?

¹⁰ <https://www.lltb.nl/nieuwsberichten/website/2022/11/ipm-strategie-alternatieven-glyfosaat-beschikbaar>